

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

ОПИС КУРСУ

Операційний менеджмент спрямований на вивчення: теоретичних і методичних питань організації виробництва на підприємствах; умов і чинників раціонального узгодження дій працівників підприємств при використанні предметів і знарядь праці у виробничому процесі на основі застосування знань в області техніки, економіки і соціологічних аналітичних прийомів і передового досвіду, спрямованих на досягнення поставлених цілей по випуску певних продуктів праці відповідної якості і кількості.

В результаті вивчення дисципліни «Операційний менеджмент» здобувачі отримають знання та практичні компетенції щодо прогнозування розвитку організації, ефективності і конкурентоспроможності продукції, що випускається, вивчення та оцінювання зовнішніх і внутрішніх чинників, що впливають на конкурентоспроможність; аналізувати ситуації, прогнозувати, економічно оцінювати і приймати конкурентоздатні управлінські рішення в умовах невизначеності; організувати себе і колектив на досягнення поставлених цілей, виконувати функції розподільника ресурсів, диспетчера і координатора, делегувати функції і відповідальність по рівнях управління, організувати стимулювання працівників за реалізацію економії ресурсів, досягнення конкурентоспроможності керованих об'єктів.

Дисципліна «Операційний менеджмент» є вибірковою і призначена для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, зацікавлених у набутті компетенцій у сфері операційного управління та адміністрування

Освітній рівень

Бакалавр

Кількість кредитів

5,0

Назва кафедри, яка пропонує дисципліну

металургії та організації виробництва

ВИМОГИ

- базові управлінські знання: зміст основних функцій менеджменту, сукупність його методів та інструментів; технології розробки й ухвалення управлінських рішень;
- наявність корпоративного облікового запису @mipolytech.education, Microsoft Teams, Word, Excel;
- наявність особистого логіну та паролю в Moodle.

КАЛІНІН Олександр

oleksandr.kalinin@mipolytech.education

доктор економічних наук, професор, фахівець в сфері менеджменту, інвестиційного маркетингу, антикризового управління.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- Розуміти сутність операційної системи як перетворення ресурсів (input) у продукти/послуги (output). Знати класифікацію виробничих процесів (проектний, серійний, масовий, безперервний) та вміти обирати тип процесу під конкретний продукт.
- Знати та розуміти філософію та принципи сучасних підходів: Lean (Ощадливе виробництво), TQM (Загальне управління якістю), Theory of Constraints (Теорія обмежень Голдратта) та Agile в операційній діяльності.
- Розуміти вплив цифровізації, автоматизації, Інтернету речей (IoT) та штучного інтелекту на ефективність операційних процесів та скорочення циклу виробництва.
- Застосовувати моделі управління запасами (EOQ - економічний розмір замовлення, MRP - планування потреби в матеріалах, JIT - "точно в строк") для оптимізації рівня запасів комплектуючих та готової продукції.
- Вміти проектувати розташування обладнання (Facility Layout) та балансувати виробничі лінії для мінімізації переміщень, черг та простоїв.
- Застосовувати статистичні методи контролю якості та інструменти аналізу причин дефектів (Діаграма Парето, Ісікави).
- Вміти розраховувати та інтерпретувати ключові показники: продуктивність праці, фондівіддачу, точку беззбитковості (Break-even analysis) та ефективність використання обладнання (OEE).
- Застосовувати методи мережевого планування (CPM/PERT) для управління часом та ресурсами при запуску нових продуктів або модернізації виробничих ліній.
- Здатність оцінювати ризики в ланцюгах постачання та приймати обґрунтовані рішення щодо аутсорсингу.

ТЕМАТИКА

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації та регулювання операційної діяльності

Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи. Операційна система організації: поняття, склад та види. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати

Змістовий модуль 2. Організаційно-функціональна характеристика операційної діяльності підприємств

Управління процесом проектування операційної системи. Управління поточним функціонуванням операційної системи. Управління проектами. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності

ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Освітній процес будується як комбінація лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle – з одного боку, та проблемно орієнтованих семінарських занять і практичних занять з відпрацювання аналітично-розрахункових навичок – з іншого.

- Відвідування лекційних занять є бажаним, однак не обов'язковим; від студентів очікується ознайомлення з матеріалом перед лекцією, що дозволить побудувати лекційне заняття у вигляді сполучення пояснень викладача та обговорення проблемних питань, які виникли при підготовці до лекції.
- Семінари і практичні заняття передбачають аналіз умовно змодельованих ситуацій, розбір реальних кейсів за матеріалами відкритого доступу, обговорень і дискусій; їх відвідування є бажаним.
- Від студента потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи у терміни, встановлені у розділі «Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання».
- З урахуванням поточної ситуації від учасників освітнього процесу очікується виконання вимог безпеки при сигналі «Повітряна тривога», санкції за залишення заняття або неявку на заняття не застосовуються.
- Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації. З викладачем можна зв'язатися через електронну пошту, в чаті або в персональній розмові в MS Teams.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання

Тижні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Всього
	Тема 1 л	Тема 1 пр	Тема 2л	Тема 2 пр	Тема 3 л	Тема 3 пр	Тема 4 л	Тема 4 пр	Тема 5 л	Тема 5 пр	Тема 6 л.	Тема 6 пр	Тема 6 л/пр	Тема 7 л	Тема 7 пр	Тема 8 л	Тема 8 пр	
Робота на практичних заняттях		5		4						4		3						16
Виконання практичних завдань						4		4							3		3	14
Виконання та захист індивідуальних завдань								20							20			40
Модульні контрольні роботи								15									15	30
Всього	52								48								100	

Зміст та вимоги до контрольних точок

Назва контрольної точки	Опис контрольної точки, порядок її проходження та отримання балів
Робота на практичних заняттях	Оцінка за роботу на практичному (семінарському) занятті оголошується наприкінці заняття і може бути оскаржена одразу ж. Мах 5 балів: – студент дав пряму і релевантну відповідь на поставлене питання з використанням обґрунтованого посилання на теоретичний матеріал та варіації зміни відповіді залежно від зміни вхідних умов, в т.ч. у вигляді додаткових запитань (3 бали); – оцінка ініціативності у роботі над проблемою, логічності та структурованості відповіді, вміння вести дискусію та бути критичним та самокритичним (2 бали).
Виконання практичного завдання	Виконане завдання у вигляді файлу *.docx, або *.pdf розміщується у відповідному розділі дисципліни в Moodle і перевіряється протягом тижня після завершення терміну подачі. Оскарження оцінки може бути здійснене на останньому практичному занятті модуля. Мах 4 балів. -студент самостійно визначив інформаційно-аналітичну базу, врахував у методиці аналізу особливості його об'єкта, виконав аналіз (4 бали);

	<p>–студент вірно інтерпретував результати аналізу, обґрунтував висновки та пропозиції (4 бали);</p> <p>–оцінка презентування роботи (оформлення, логічність і послідовність письмового викладення матеріалу) – (2 бали).</p> <p>В разі практичної роботи у формі тестових завдань вони являють собою тести множинного вибору з однією вірною відповіддю. Тести оцінюються автоматично за співпадінням з правильною відповіддю.</p>
Виконання та захист індивідуального завдання	<p>Завершена робота у вигляді файлу *.docx, або *.pdf розміщується у відповідному розділі дисципліни в Moodle і перевіряється протягом трьох робочих днів після розташування у в Moodle. Захист результатів індивідуального завдання проводиться на практичному занятті згідно графіку контрольних точок. Оскарження оцінки може бути здійснене на останньому практичному занятті модуля.</p> <p>–студент підготував аналітичне завдання за ситуаційним завданням, в якому: правильно визначив проблеми, комплекс факторів, які могли вплинути на їх виникнення, обґрунтував своє бачення теоретичними концепціями або моделями, виконав необхідні розрахунки в разі потреби, представив висновок або власне бачення виходу з проблеми і окреслив можливі перспективи і обмеженість такого рішення, навів за необхідності методику і результати розрахунків (за необхідності) (20 балів);</p> <p>- робота має логічну побудову, структуровано, викладено діловим, науковим або публіцистичним стилем (10 балів);</p> <p>–студент під час презентації / захисту демонструє володіння матеріалом, відповідає на запитання, здатний відстоювати власну позицію та швидко адаптувати її під зміни у вихідному ситуаційному завданні (10 балів).</p> <p>Використання штучного інтелекту (ШІ) не забороняється, оскільки пропозиції відомих застосунків ШІ суттєво залежать від обміркованої постановки питання і уточнюючих питань. Однак в разі, якщо відповідь, отримана з використанням ШІ, не є комплексною або не відповідає за стилем і викладеними позиціями іншим частинам завдання, містить очевидно неправдиву інформацію, або студент не здатний пояснити хід виконання роботи, то оцінка за індивідуальне завдання в цілому може бути знижена на 1-5 балів. У разі, якщо студент представив завершену роботу, але не вийшов на її захист, бали за презентацію/захист роботи на нараховуються.</p>
Модульна контрольна робота	<p>Макс 20 балів.</p> <p>МКР виконуються в Moodle під час останнього практичного заняття в модулі за 1 годину 20 хвилин. В разі неявки або неможливості виконання МКР з поважних причин на таке заняття допускається відкриття виконання МКР за погодженням з викладачем в інший час асинхронно. Кількість спроб - одна. Кожна модульна контрольна робота включає блок тестових завдань та відкритих питань з матеріалу модуля. Тестові завдання (макс 15 балів) являють собою тести множинного вибору з однією вірною відповіддю.</p>

Додаткові зауваження:

– студент може оскаржити отримані оцінки в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу (Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university)) та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (Академічні політики : Polytechnic (metinvest.university));

– викладач не має права знижувати оцінку за індивідуальне завдання або модульну контрольну роботу, якщо вони не були складені вчасно, однак в разі, якщо така робота була оцінена пізніше, ніж момент завершення теоретичного навчання у семестрі, то відповідна оцінка не враховується у рейтингу здобувачів освіти.

Форма підсумкового контролю. Порядок визначення підсумкової оцінки.

	Варіант вивчення як обов'язкової	Варіант вивчення як вибіркової
Форма підсумкового контролю	1 семестр – залік, тобто підсумкова оцінка вставляється як сума оцінок поточного контролю без проведення додаткових контрольних заходів,	Залік, тобто підсумкова оцінка вставляється як сума оцінок поточного контролю без проведення

	2 семестр – письмовий екзамен за матеріалом обох семестрів	додаткових контрольних заходів
Умови допуску до підсумкового контролю	семестр – якщо сума оцінок за поточний контроль за семестр становить менше 60 балів, необхідно відпрацювати відповідні види контролю поточної успішності до звершення теоретичного навчання; 2 семестр – не менше 35 балів; якщо здобувачі освіти в результаті самооцінки академічного прогресу не впевнені, що набрали 35 балів за поточну успішність, складуть іспит на 85 балів і вище, то вони мають підвищити власні результати поточного контролю до прийнятного рівня	якщо сума оцінок за поточний контроль за семестр становить менше 60 балів, необхідно відпрацювати відповідні види контролю поточної успішності до звершення теоретичного навчання
Порядок визначення підсумкової оцінки	<p>Для варіанту заліку:</p> <ul style="list-style-type: none"> – якщо протягом семестру за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше 60 балів, то під час екзаменаційної сесії йому надається змога отримати/покращити власний результат з усіх видів поточного контролю, крім активності на навчальних заняттях; – в разі, якщо протягом семестру за результатами поточного контролю або в процесі покращення власних результатів здобувач освіти набрав більше 60 балів, йому виставляється фактична сума балів і оцінка «залік», в іншому випадку – «незалік». <p>Для варіанту екзамену:</p> <p>– підсумкова оцінка (ПО) визначається як середнє арифметичне поточної успішності з навчальної дисципліни (О) та оцінки, отриманої під час іспиту (І). В разі, якщо оцінка, отримана на іспиті, менше 60 балів, підсумкова оцінка дорівнює оцінці іспиту:</p> $\begin{cases} \text{ПО} = \frac{O + I}{2}, & \text{якщо } I \geq 60 \\ I, & \text{якщо } I < 60 \end{cases}$	
Порядок проходження екзамену	Екзамен складається в Moodle у визначений розкладом екзаменаційної сесії період; до складу завдань екзамену (100 балів) входять 30 тестових завдань з однією вірною відповіддю (по 2 бали) та 2 ситуативних завдання, які передбачають обґрунтування порядку розв'язання проблем, за необхідності - виконання розрахунків (по 20 балів). Екзамен оцінює ступінь володіння знаннями і навичками за тематикою курсу. На складання екзамену надається 1 спроба. Порядок оскарження екзаменаційної оцінки визначений у розділі 10 Положення про організацію освітнього процесу ((Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university)))	

Відповідність між прийнятими в університеті шкалами оцінки наведена в таблиці

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
90-100	A	Студент демонструє видатний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Відмінно	Залік
82-89	B	Студент виявляє вищий за середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні незначні помилки	Добре	
75-81	C	Студент виявляє середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або		

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
		професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні деякі значущі помилки		
67-74	D	Студент виявляє задовільний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях наявні суттєві помилки	Задовільно	
60-66	E	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни		
35-59	FX	Низка запланованих результатів навчання не досягнуті. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Незадовільно	Незалік
0-34	F	Результати навчання відсутні або критично низькі		

ОСОБЛИВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- В разі, якщо здобувач освіти обрав цю дисципліну як дисципліну вільного вибору, не зважаючи на той факт, чи вивчалася вона раніше, оцінка та кредити з цієї дисципліни не перераховуються.
- В разі, якщо здобувач освіти хотів би самостійно вивчити певні курси з проблематики економічної теорії (наприклад, Coursera, Udey або інших платформ, в т.ч. платформ відкритих курсів вітчизняних та/або закордонних університетів), то 1) доцільно звернутися до списку рекомендованих вебресурсів або проконсультуватися з викладачем на предмет релевантності самосійтно знайденого освітнього ресурсу програмі дисципліни; 2) в разі успішності опанування такого курсу, яке підтверджується сертифікатом або іншим способом, такому здобувачу у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного контролю;
- В разі, якщо здобувач освіти реалізував певний вид наукової роботи (тези, стаття, результативна участь у студентській олімпіаді тощо), то у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного або навіть підсумкового контролю; консультацію з питань визнання результатів неформальної та інформальної освіти можна отримати в уповноваженої особи від кафедри, яка викладає дисципліну; перелік таких осіб можна знайти за посиланням Студентам : Polytechnic (metinvest.university).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Капінос Г. І. Операційний менеджмент [текст] : навч. посіб./ Г. І. Капінос, І. В. Бабій – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 352 с.
2. Баглей, Р., Бучинська, Т., & Гомотюк, В. (2022). ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ. Економічний дискурс, 1(1-2), 106–116. <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2022-1-12>

3. Операційний менеджмент : навч.-метод. посібник для самостійної роботи здобувачів вищої освіти денної, заочної форми навчання та дистанційного навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» / Укладачі : Є. О. Снітко, Є. Є. Завгородня. – Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. – 184 с.
4. Омеляненко Т. В., Задорожна Н. В. Операційний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2003. — 236 с.
5. Krajewski, L. J., & Malhotra, M. K. (2022). Operations management: Processes and supply chains. Pearson.
6. Reid, R. D., & Sanders, N. R. (2019). Operations management: an integrated approach. John Wiley & Sons.
7. Helms, M., & Terry, B. (2021). Operations and supply management 4.0: Industry insights, case studies and best practices. Springer Nature.
8. Калінін О., Омеляненко Т., Колос І. Адаптація операційного менеджменту до викликів кризових ситуацій. *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*. 2024. Т. 2, № 32. С. 115–129.
9. Калінін О., Омеляненко Т., Колос І. ОПТИМІЗАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ. *Просторовий розвиток*. 10. 2024. С. 609-625.
10. Калінін О.В., Мальцев М.М., Дацюк П.М. Ефективність операційного менеджменту будівельного підприємства в умовах державно-приватного партнерства // *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*. Випуск № 1 (31), 2024

АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики:

Академічна недоброчесність у вигляді академічного плагіату; фабрикації; фальсифікації; списування обману; хабарництва; необ'єктивного оцінювання; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання – прямо заборонено (докладніше про це – у Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ТОВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»); і в разі виявлення – відповідний захід контролю (контрольну точку) буде оцінено в 0 балів за наступним повідомленням декану факультету та голові комісії з академічної доброчесності Університету.

В разі випадку надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання студент може оскаржити процедури оцінювання за процедурами, передбаченими Положенням про організацію освітнього процесу (розділ 10).

Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс і для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.

Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.

Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення та повідомлення у MS Teams на коректність змісту та мови.

Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.

Докладніше про академічні політики стосовно етичності поведінки, академічної доброчесності та протидію булінгу можна дізнатися за посиланням: Академічні політики - Polytechnic (metinvest.university)

